

Politisk Økonomisk beretning for 2017.
(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Vores fælleskasse er under pres. På trods af en gunstig konjunktursituation med gode (høje) priser på fisk kombineret med lave oliepriser må vi desværre også konstatere, at vores udgifter også stiger, endda betydelig mere end hvad godt er. Det er en usund udvikling, da al erfaring tilsiger, at den dag landets indtægter falder, fortsætter vores fælles udgifter med at stige. Det skyldes blandt andet, at lavere aktivitet i samfundet betyder færre skatter kombineret med højere udgifter til understøttelse af flere ledige etc.

Hvis det ender så galt, og vi ikke kan håndtere styringen af vores udgifter, vil vi få endnu sværere ved at tiltrække de nødvendige investeringer udefra, der skal være med til at udvikle vores land – og på sigt gøre os selvstændige. Af samme årsag må vi i fællesskab gøre alt for, at dette scenarium ikke bliver virkeliggjort.

Hvis vi tager de positive briller på, så har vi rent faktisk stadig chancen for at forberede tiltag, der kan sikre en bedre økonomi, men det kræver vilje og mod til at prioritere, og til ikke blot at øge udgifterne. Desværre har koalitionen bestående af Siumut, Inuit Ataatigiit og Parti Naleraq hidtil ikke vist nogen tegn på at have forstået, at vort samfund er nødt til at udvide en vis form for mådehold.

For at illustrere min pointe vil jeg tillade mig at nævne en række områder, hvor koalitionspartierne har udtrykt ønske om flere udgifter, der belaster vores fælles kasse både i dag og på lang sigt:

- Hjemtagelse af en række sagsområder fra Danmark, der fremadrettet vil koste fælleskassen midler – men som i dag er gratis.
- Øgede udgifter til at fremme selvstændighed
- Flytte uddannelsesinstitutioner fra Nuuk til Kysten, der vil bebyrde vores fælles kasse med store summer
- Flere midler til boligområdet
- Flere midler til det sociale område
- Flere midler til sundhedsområdet
- Flere midler til uddannelsesområdet
- Flere midler til erhvervs- og arbejdsmarkedsområdet
- Flere midler til udenrigsområdet
- Og ja, jeg har sikkert ikke nævnt dem alle!

For retfærdighedens skyld vil jeg også nævne en række områder, hvor koalitionspartierne er kommet med forslag til, hvor vi kan spare nogle penge. Rækken af sådanne områder er dog kort. Faktisk så kort, at man ikke kan tale om en række. Koalitionspartierne har nemlig ingen – INGEN – forslag til, hvor vi kan spare nogle penge. Det er ganske enkelt rystende, at man kun vil være med til at bruge penge, men ikke til at finde dem.

Demokraterne er som bekendt interesserede i en økonomi, der hænger sammen, og vil derfor gerne spørge Naalakkersuisut om følgende:

- Opererer Naalakkersuisut med en finanslov for 2018 i balance, hvor det samlede skattetryk – her tænker vi særligt på indkomstkatten - ikke stiger?
- Hvis Naalakkersuisut kan nikke godkendende til det, så vil Demokraterne gerne have oplyst, hvordan Naalakkersuisut har tænkt sig at få de økonomiske ender til at mødes?
- I den sammenhæng vil Demokraterne gerne have oplyst, hvilke udgiftsområder der skal beskæres fremadrettet?

Demokraterne er ikke interesseret i at høre koalitionspartiernes sædvanlige argument om, at vi skal vækste os ud af krisen i form af udvikling af vores råstoffer og ved at få igangsat vores store turisme-potentiale.

Demokraterne støtter sådan set begge dele, men vi må erkende, at det ikke går så hurtigt, som vi ønsker. Vi støtter generelt en udvikling af vores erhvervsliv, så vi kan gøre samfundskagen større – og på den måde vil der være mere at dele ud af. Men vi kommer ikke udenom at se på vores udgifter, der i stigende grad belaster vores fælles kasse. For hvis dette ikke sker, så vil erhvervslivet være endnu mindre interesseret i at investere i vores land, da vi ikke udviser troværdig adfærd. God økonomistyring betyder højere troværdighed. Det er såre simpelt.

Jeg vil nu vende mig imod nogle helt konkrete ting som vi kan gøre for at sikre en bedre og mere stabil økonomi.

Det første vi skal gøre er at skabe bedre vilkår for vores virksomheder, så det bliver mere attraktivt at investere. Lad os sænke selskabsskatten, så den kommer ned på et niveau, hvor den er konkurrencedygtig i forhold til andre lande. Det vil give virksomhederne mere luft til at investere og dermed til at skabe arbejdspladser, hvilket vil sikre flere indtægter via indkomstkatten og færre udgifter til sociale ydelser

For det andet skal vi have flyttet borgere fra passiv forsørgelse til reelle jobs. Det skal vi gøre ved at gøre det mere attraktivt at arbejde. I dag er det desværre sådan, at der for nogle borgere er ingen eller kun en meget lille økonomisk gevinst ved at arbejde frem for at være på offentlig forsørgelse. Dette skal ændres ved hjælp af en socialreform og en skattereform. Socialreformen skal sikre, at en række ydelser bliver beskåret, og skattereformen skal via et beskæftigelsesfradrag sikre, at den økonomiske gevinst ved at arbejde frem for at være på sociale ydelser bliver markant forhøjet. Vi er i den forbindelse tilfredse med, at Naalakkersuisut selv nævner, at der arbejdes på at skabe økonomisk råderum til at indføre et beskæftigelsesfradrag.

For det tredje er vi nødt til endnu en gang at kigge på, hvordan vi kan få folk til at blive længere tid på arbejdsmarkedet. Vi er nødt til på længere sigt at sætte pensionsalderen i vejret, og vi er nødt til at skabe et arbejdsmarked, hvor vore ældre medborgere er i stand til at yde en indsats i en længere årrække.

For det fjerde skal vi have en boligreform, der sigter på at gøre det mere attraktivt at eje sin egen bolig, og på at de forskellige former for offentlige boligtilskud skal målrettes de svageste i samfundet. Det kan for eksempel være ved at øge rentefradraget for boliglån, ved at gøre det lettere at overtage/købe sin lejebolig og ved at sikre, at boligsikring og andre former for boligtilskud udelukkende kan tilgås personer med et dokumenteret økonomisk behov herfor.

For det femte må vi aldrig glemme, at det er fiskeriet, der er vores største og vigtigste indtægtskilde. Det er dejligt, og Demokraterne vil gerne benytte lejligheden til at takke vores dygtige fiskere over hele landet for den indsats de hver dag yder. Det er forbilledligt.

Men vi må ikke glemme at udvikle og tilpasse fiskeriet, så der også er kommercielt interessant fisk tilbage i havet til vores efterkommere. Vi er derfor nødt til at have endnu mere fokus på at skabe et bæredygtigt fiskeri, så vi ikke igen fisker en bestand så langt ned, at vi i mange år ikke får glæde af den.

For det sjette skal vi se at komme i gang med at skabe grundlaget for at få flere turister til landet. Her er vi allerede godt i gang med udvidelserne af landingsbanerne i Ilulissat og Nuuk, men det er vigtigt, at dette arbejde bliver prioriteret. Vi håber alle på, at private investorer kan lokkes til forhandlingsbordet med henblik på at finansiere eller medfinansiere disse anlæg, men det kræver altså, at vi kan udvise langt større politisk stabilitet end vi gør i øjeblikket. Og det kræver, at vi viser, at vi er i stand til at håndtere samfundsøkonomien. Også derfor nytter det ikke noget, at koalitionspartierne udelukkende er i stand til at bruge penge og ikke til at spare penge.

Den syvende og sidste ting jeg kort vil komme ind på er uddannelse. Uddannelsesniveaet i vort samfund er stigende, hvilket er godt. Men det er stadig ikke godt nok. Resultaterne i folkeskolen er stadig alt for dårlige i forhold til de lande som vi gerne vil sammenligne os med, og frafaldet på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser er fortsat alt for højt.

Vi skal sammen have skabt en større forståelse i befolkningen for, at god uddannelse ikke kommer af sig selv, og at det ikke bare er noget man får af samfundet. Man skal selv yde den største indsats. I folkeskolen skal forældrene blive bedre til at involvere sig i skolen. De skal sørge for at deres børn kommer undervisningsparate og mætte i skole, og de skal sørge for, at der bliver lavet lektier samt lære deres børn om disciplin, så lærerne kan få ro til at undervise.

På ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser er det nødvendigt at skabe en forståelse for, at det er hårdt arbejde at tage en uddannelse. Man skal møde op til timerne, man skal forberede sig, man skal lave sine opgaver etc.

Det var bare nogle af de områder, hvor det er nødvendigt at komme i gang med nødvendige reformer for at fremtidssikre vort velfærdssamfund, der allerede i den nuværende situation med bloktilskud er voldsomt presset. Og presset bliver ikke mindre af, at vi har fået en koalition, der i den grad har givet den fuld gas med selvstændighedsretorikken, men som samtidig ikke ser ud til at bekymre sig særlig meget om den økonomiske virkelighed.

Som sagt, så er det NU, vi skal handle. De økonomiske konjunkturer er gode, men det er ikke noget befolkningen mærker meget til. Men den dag økonomien vender, ja, så er det altså befolkningen, der kommer til at mærke det allerhårdest. Det er med andre NU - mens økonomien er god - at vi skal handle og komme i gang med reformerne. Det vil være meget forkert at vente med at gøre noget til tiderne bliver dårligere.

Med disse bemærkninger tager vi Politisk Økonomisk Beretning for 2017 til efterretning, og ser frem til at modtage svar på de spørgsmål, vi er fremkommet med i dette indlæg.